

Innst. 233 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Dokument 8:21 S (2015–2016)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantfor- slag fra stortingsrepresentant Une Aina Bast- holm om utfasing av petroleumssubsidier

Til Stortinget

Sammendrag

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for utfasing av skattefordeler til petroleumsnæringen med virkning fra statsbudsjettet for 2017.
2. Stortinget ber regjeringen forsterke og videreutvikle støtteregimer for fornybar energi og teknologiutvikling.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Marianne Marthinsen, Torstein Tvedt Solberg og Truls Wickholm, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold

Vedum, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til at finansministeren har avgitt uttalelse om forslaget i brev av 25. januar 2016 til finanskomiteen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen peker på at petroleumsvirksomheten er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter og eksportverdi. Petroleumsindustrien bidro i 2015 med 219 mrd. kroner i inntekter til staten, hvorav 103,7 mrd. kroner i skatt. Hovedmålet for norsk petroleumpolitikk er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje- og gassressursene i et langsiktig perspektiv. Samtidig som ressursene utvinnes effektivt, skal hensynet til helse, miljø og sikkerhet samt andre næringer ivaretas. Petroleumsskattesystemet og SDØE sikrer at en høy andel av overskuddet tilfaller fellesskapet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser videre til at petroleumsskattesystemet og SDØE gir selskapene insentiver til effektiv drift og gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer. Dermed kan oljeselskapene benytte sin kompetanse til å påvise, planlegge og gjennomføre ressursutvinningen på en måte som også gir høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

Samspillet mellom stat, oljeselskaper, leverandørindustri og forskningssektoren er en viktig del av den norske petroleumsforvaltning.

En viktig del av dette samspillet er skattesystemet som er etablert for norsk petroleumsnæring. Dette skatteregimet er det bred enighet om. Flertallet mener det er viktig å holde fast på dette, for å stimulere til investeringer i petroleumssektoren og økt utvinning og utbygging av funn. Dette er ikke

minst viktig nå, med den stigende arbeidsledigheten spesielt innenfor petroleumsnæringen og tilknyttet industri, og lavere investeringer i sektoren.

Flertallet viser til at representantforslaget fra Une Aina Bastholm stiller spørsmål om subsidier til fossil energi, men påpeker at det må skilles mellom fossile subsidier og de skatteutgifter som oppgis i nasjonalbudsjettet. Petroleumsvirksomheten i Norge er ilagt en samlet skattesats på 78 pst., og flertallet mener det neppe er grunnlag for å si at skattevilkår for norsk petroleumsvirksomhet er mer gunstig enn i andre petroleumsregioner. Videre reduserer ikke petroleumsskatten prisene for norske forbrukere. Sluttbrukerprisene for norske energiforbrukere bestemmes av internasjonale produktpriser, høye norske særavgifter og konkurransen i de lokale sluttbrukermarkedene.

Flertallet viser også til at det i representantforslagets begrunnelse pekes på leterefusjonsordningen. Denne ordningen ble innført i 2005 for å redusere eventuelle inngangsbarrierer for nye aktører og legge til rette for lønnsom leting. Ordningen innebærer at selskap som ikke er i skatteposisjon, kan velge mellom å få utbetalt skatteverdien av letekostnadene umiddelbart eller fremføre med rente og få refundert skatteverdien av eventuelt underskudd når de er i skatteposisjon. Selskapene har dermed sikkerhet for at de vil få utnyttet alle skattefradrag, og fremføringsrenten kompenseres selskaper som må vente på skattefradrag til senere år. Refusjonsordningen gir dermed lik økonomisk verdi av skattefradraget for letekostnader for selskaper i og utenfor skatteposisjon. Nåverdien av statens framtidige skatteinntekter er uavhengig av om fradrag for letekostnader skjer løpende det enkelte år, eller med et større fradrag når selskapet kommer i skatteposisjon. Flertallet peker på at leterefusjon derfor ikke innebærer subsidiering av letevirksomhet, men innebærer en likebehandling av selskaper som ikke er i skatteposisjon med selskaper som er i skatteposisjon.

Flertallet er uenige i premisset om at dette er en næring med «fossile subsidier» og viser videre til svarbrevet fra finansministeren der det framgår at:

«En subsidie av energi defineres av IEA som tiltak som rettes mot å redusere kostnaden for energiprodusenter eller senker prisen for forbrukere. Basert på denne definisjonen lister IEA opp 40 land som i 2013 subsidierte fossil energi. Norge inngår ikke i denne listen. Oversikten fra IEA viser at det er drivstoff som mottar størstedelen av subsidiene.

Ifølge IEA er subsidiene gjennomgående størst i utviklingsland og fremvoksende økonomier som også produserer olje. I Europa og i Norge er situasjonen en helt annen enn i verden for øvrig. Over 80 pst. av klimagassutslippene i Norge er dekket av kvoteplikt og/eller CO₂-avgift. Ifølge OECD har Norge noen av de høyeste avgiftene i verden på fossil energi. På sokelen er det både kvoteplikt og særlig høy CO₂-avgift

slik at den samlede CO₂-prisen for utvinningsvirksomheten er over 500 kroner per tonn CO₂.»

Det foreslås også i representantforslaget å forsterke og videreutvikle støtteregimer for fornybar energi og teknologiutvikling. Flertallet vil peke på at det allerede er etablert omfattende støtteordninger gjennom Enova, Innovasjon Norge og gjennom Forskningsrådet.

Flertallet viser til at Norge lenge har ført en aktiv klimapolitikk. I tillegg til at om lag 80 pst. av norske utslipp har en pris fordi de er underlagt kvoteplikt eller CO₂-avgift, bruker Norge aktivt reguleringer og yter økonomisk støtte til fornybar energi og klimavennlig teknologiutvikling. Denne politikken har gitt gode resultater. Dette kommer til uttrykk blant annet ved at utslipp per produsert enhet (karbonintensitet) i norsk økonomi har falt med om lag 36 prosent de siste 20 årene når oljesektoren er inkludert. I fastlandsøkonomien er utslippintensiteten nesten halvert i samme tidsrom.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Sosialistisk Venstreparti legger til grunn at skattefordeler og subsidiering innen petroleumsskattesystemet kan forstås på flere måter. En tilnærming er om særskatteregimet for petroleumssektoren er nøytralt i sin helhet. En annen tilnærming er om de isolerte skatteutgifter i særskatteregimet er forenelige med Norges forpliktelser etter klimaavtalen i Paris.

Disse medlemmer viser til finansministerens svar datert 25. januar 2016. For at særskatten inkludert normal selskapsskatt på 78 pst. ikke skal gjøre samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer før skatt ulønnsomme etter skatt, finnes det flere investeringsfradrag. Disse er egne avskrivningsregler, friinntekten som skal skjerme normalavkastningen og rentefradrag som også dekker særskatten. Disse medlemmer merker seg at finansministeren skriver at den samlede fradragetsverdien i dagens skattesystem er høyere enn den ville ha vært i et nøytralt skattesystem. Siden 1992 har det vært bred enighet om at det norske skattesystemet skal være nøytralt utformet i den grad det lar seg gjøre. Derfor bør investeringsfradragene for petroleumssektoren dempes slik at systemet oppnår de gunstige nøytralitetsegenskapene disse medlemmer etterstreber i utformingen av annen skattepolitikk.

Disse medlemmer viser til Petroleumsskatteutvalget NOU 2000:18. Disse medlemmer viser til at friinntektens hensikt har vært å skjerme normalavkastningen på kapital, slik at den skattes likt som Norge beskatter fastlandsnæringer. Friinntekten er uavhengig av finansieringsform, og skjermer avkastningen både når den er finansiert med egenkapital og med gjeld. Rentefradraget i ordinær sel-

skapsskatt er også til for å skjerme normalavkastningen, men treffer da bare for gjeldsfinansiering. Siden friinntekten allerede skjermer normalavkastningen på gjeldsfinansiering, gir rentefradraget på 78 pst. et dobbelt fradrag fra særskatten, som vrir insentivene mot gjeldsfinansiering i betydelig større grad enn selskapsskattesystemet for fastlandsnæringer. Disse medlemmer viser til regjeringens senkning av selskapsskatten, som også innebærer en reduksjon av rentefradraget, for å hindre overskuddsflytting. Komiteen mener at det fra et overskuddsflyttingsperspektiv er naturlig at rentefradraget også reduseres for petroleumsnæringsen. Disse medlemmer mener derfor rentefradraget bør fjernes fra særskattegrunnlaget.

Disse medlemmer viser til Scheel-utvalget og arbeidet med stortingsmeldingen «Bedre skatt». Her legges det opp til at den normale selskapsskattesatsen reduseres, samtidig som særskatten settes opp for å holde den samlede beskatningen av petroleumssektoren uendret. Disse medlemmer viser til at skattesatsen for 2016 er på 25 pst., og at særskatten utgjør 53 pst., slik at den samlede satsen fortsatt er 78 pst. Disse medlemmer påpeker at verdien av friinntekten øker med en slik omlegging, da særskatten som friinntekten gir fritak fra, er en relativt større del av skattebyrden. I 2016 gir mangelen på nedjustering av friinntekten et kutt i beskatningen av petroleumssektoren på 630 mill. kroner påløpt. Disse medlemmer har vanskelig for å se en god grunn til å gi petroleumssektoren en lavere total skatt på denne måten.

Disse medlemmer mener derfor, gitt endringen i selskapsskattesats i statsbudsjettet for 2016, at verdien av friinntekten innenfor dagens system bør justeres slik at samlet beskatning av petroleumssektoren forblir uendret.

Disse medlemmer vil peke på at det fra et skatteøkonomisk perspektiv ville vært riktig å fjerne rentefradraget fra særskattegrunnlaget i petroleums-skattesystemet i statsbudsjettet for 2017, og justere friinntekten slik at den samlede fradragetsverdien blir lik det den ville vært i et nøytralt skattesystem. Disse medlemmer viser videre til Petroleums-skatteutvalget, som foreslo å utrede å endre friinntekten til et kapitalavkastningsfradrag (ACC). Disse medlemmer mener imidlertid at klimapolitiske hensyn tilsier at det er et behov for endringer ut over dette.

Disse medlemmer viser til den internasjonale klimaavtalen som ble vedtatt i Paris i desember 2015. Disse medlemmer viser til tall fra FNs klimapanel som viser at verden har minst fem ganger så mye fossile ressurser som verdens befolkning har anledning til å bruke om verden skal ha en realistisk mulighet for å unngå en global oppvarming på mer

enn 2 °C sammenliknet med førindustriell tid. Disse medlemmer viser til at det under klimatoppmøtet i Paris i november 2015 ble vedtatt en klimaavtale som skjerpet det globale temperaturmålet, ved at man skal strekke seg for å hindre at den globale middeltemperaturen øker med mer enn 1,5 °C sammenliknet med førindustriell tid.

Disse medlemmer viser til at prognoser for hvilket rom det er for fossile utslipp innenfor et regime som skal begrense den globale oppvarmingen til 1,5 °C, ikke er publisert fra klimapanelet ennå, men at klimatoppmøtet i Paris etterspurte en rapport med et faglig grunnlag for hva som skal til for å nå 1,5-gradersmålet.

Disse medlemmer antar at siden verdens middeltemperatur allerede ligger om lag 1 °C over førindustriell tid, vil det å øke ambisjonene til å begrense oppvarmingen til en og en halv grad i realiteten innebære at verden om lag halverer rommet for fossile utslipp i dette århundret. Disse medlemmer viser til at det trolig er svært begrenset rom for å satse på prosjekter for petroleumsutvinning eller annen fossil utvinning innenfor et mål om å begrense global oppvarming til 1,5 °C, og at verdens gjenværende karbonbudsjett er begrenset.

Disse medlemmer mener at rike land har et særlig ansvar for å begrense sin fossile aktivitet både fordi de har hatt høye utslipp av klimagasser over lang tid og fordi de gjennom sin rikdom har større kapasitet til å endre utslippsmønsteret sitt. Ut fra en rettferdighetstankegang bør man søke mot en situasjon der gjennomsnittlige utslipp per innbygger fordeles omtrent likt på verdensbasis. Da kan man anta at Norges rettferdige andel av karbonbudsjettet for lengst er overskredet.

Disse medlemmer mener det er nødvendig at Norge som part i og sterk pådriver for en global klimaavtale tar konsekvensen av avtalen for alle deler av landets politikk, også i petroleums- og skattepolitikken.

Disse medlemmer viser til at konsesjonspolitikken er det sterkeste og mest effektive politiske virkemiddelet for å bestemme nivået på norsk petroleumspolitikken på sikt, og viser videre til merknadene fra Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne i Innst. 206 S (2013–2014).

Disse medlemmer vil peke på at leterefusjonsordningen er ment som et konkurransepolitisk virkemiddel for å gi like vilkår for selskaper i og ikke i skatteposisjon, og som en omfordeling av skatteutgifter over tid og hvilke selskaper som leter. Disse medlemmer mener likevel ordningen må ses i sammenheng med de klimapolitiske realitetene Paris-avtalen innebærer, og setter spørsmålsteget ved hensiktsmessigheten i å holde fast ved en leterefusjonsordning som tilgjengeliggjør større forekomster

av fossile ressurser enn det ethvert realistisk karbonbudsjett tillater å utvinne. Disse medlemmer mener derfor at selskaper uavhengig av skatteposisjon ikke bør få fradrag for letekostnader.

Disse medlemmer mener i lys av de nye forpliktelsene i Paris-avtalen at det er nødvendig å foreta en gjennomgang av om norsk oljepolitikk, herunder petroleumsskattesystemet, er i tråd med målene avtalen fastsetter. Disse medlemmer mener Norge er tjent med snarest mulig å tilpasse sitt skatte- og avgiftssystem, også innen petroleumssektoren, til målsettingen om å begrense temperaturøkningen til 1,5 °C.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sette i gang en norsk offentlig utredning av petroleumsskattesystemet og hvilke konsekvenser et nytt globalt klimamål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 1,5 °C må ha på innretningen av norsk petroleum- og petroleumsskattepolitikk. Utredningen skal være med sikte på et petroleumsskattesystem som ikke gir gunstigere fradragsbetingelser enn for øvrig næringsliv, og som sikrer at norsk petroleumspolitik er i tråd med Paris-avtalens forpliktelser, også innen skatte- og avgiftsområdet.
2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en omlegging av offentlig støtte til forskning og utvikling fra petroleumsforskning til fornybar energi og grønn teknologiutvikling i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.
3. Stortinget ber regjeringen forbedre og videreutvikle støttereimet for fornybar energi og teknologiutvikling i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.
4. Stortinget ber regjeringen påse at CO₂-avgiften på norsk sokkel i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 minst følger CO₂-avgiften for fastlandet fratrukket kvotepris.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil påpeke viktigheten av at det blir lagt til rette for at utviklingen mot en grønnere og mer miljøvennlig olje- og gassnæring fortsetter. Norge bør være et foregangsland innen miljøvennlig energiproduksjon, og bransjen bør sammen med myndigheter og miljø-

organisasjoner arbeide målrettet for at virksomheten på sokkelen kan foregå på en mest mulig miljøvennlig måte. I samband med arbeidet med grønne skatter mener dette medlem at bransjen og myndighetene i fellesskap bør vurdere muligheten for endringer i petroleumsskattesystemet for å sikre en fortsatt grønn utvikling i olje- og gassektoren. Det vil være naturlig at man i forbindelse med dette også ser på tiltak som kan sikre nasjonalt eierskap og at man forsikrer seg om at dagens regelverk i tilstrekkelig grad tar høyde for muligheter til skatteomgåelse i alle ledd i verdikjeden.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Venstre og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sette i gang en norsk offentlig utredning av petroleumsskattesystemet og hvilke konsekvenser et nytt globalt klimamål om å begrense den globale oppvarmingen til maksimalt 1,5 °C må ha på innretningen av norsk petroleum- og petroleumsskattepolitikk. Utredningen skal være med sikte på et petroleumsskattesystem som ikke gir gunstigere fradragsbetingelser enn for øvrig næringsliv, og som sikrer at norsk petroleumspolitik er i tråd med Paris-avtalens forpliktelser, også innen skatte- og avgiftsområdet.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en omlegging av offentlig støtte til forskning og utvikling fra petroleumsforskning til fornybar energi og grønn teknologiutvikling i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen forbedre og videreutvikle støttereimet for fornybar energi og teknologiutvikling i forbindelse med statsbudsjettet for 2017.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen påse at CO₂-avgiften på norsk sokkel i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 minst følger CO₂-avgiften for fastlandet fratrukket kvotepris.

4. Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til Representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre slikt

v e d t a k :

Dokument 8:21 S (2015–2016) – representantforslag fra stortingsrepresentant Une Aina Bastholm om utfasing av petroleumssubsidier – vedlegges protokollen.

Oslo, i finanskomiteen, den 12. april 2016

Hans Olav Syversen

leder

Snorre Serigstad Valen

ordfører

Vedlegg**Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen,
datert 25. januar 2016****Dokument 8:21 S (2015–2016) Utfasing av petroleumssubsidier**

Det vises til brev fra Finanskomiteen den 16. desember 2015 der komiteen oversender representantforslag 8:21 (2015–2016) til finansministeren for uttalelse.

I representantforslaget foreslås det:

1. Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for utfasing av skattefordeler til petroleumsnæringen med virkning fra statsbudsjettet for 2017.
2. Stortinget ber regjeringen forsterke og videreutvikle støtteregimer for fornybar energi og teknologiutvikling.

Finansministerens svar:

I dokument 8:21 stiller representanten Bastholm spørsmål om subsidier til fossil energi. Energisubsidier er et viktig tema. Jeg deler representantens bekymring knyttet til omfanget av slike subsidier internasjonalt. Det bidrar til ressursløsning og til økte klimagassutslipp. Videre belaster subsidiene offentlige budsjetter og de har gjerne uheldige fordelings effekter. Regjeringen har derfor presentert en internasjonal strategi for avvikling av fossile subsidier og støtter reformarbeidet i en rekke internasjonale organisasjoner.

I det internasjonale arbeidet tar man ofte utgangspunkt i IEAs beregninger av fossile subsidier. En subsidie av energi defineres av IEA som tiltak som rettes mot å redusere kostnaden for energiprodusenter eller senker prisen for forbrukere. Basert på denne definisjonen lister IEA opp 40 land som i 2013 subsidierte fossil energi. Norge inngår ikke i denne listen. Oversikten fra IEA viser at det er drivstoff som mottar størstedelen av subsidiene.

Ifølge IEA er subsidiene gjennomgående størst i utviklingsland og fremvoksende økonomier som også produserer olje. I Europa og i Norge er situasjonen en helt annen enn i verden for øvrig. Over 80 pst. av klimagassutslippene i Norge er dekket av kvoteplikt og/eller CO₂-avgift. CO₂-avgift ble foreslått av regjeringen Syse allerede i 1990 og innført året etter. Ifølge OECD har Norge noen av de høyeste avgiftene i verden på fossil energi. På sokkelen er det både kvoteplikt og særlig høy CO₂-avgift slik at den samlede CO₂-prisen for utvinningsvirksomheten er over 500 kroner per tonn CO₂. Selv om avgiften på klimagasser i Norge varierer, og noen sektorer som for eksem-

pel landbruk er fritatt, er omfang og nivå på avgiftene gjennomgående høye i Norge. Dette har Norge høstet internasjonal anerkjennelse for. En evalueringsgruppe under FNs klimapanel skriver i en rapport i 2015 at «... *the combination of the comprehensive coverage of sectors and the considerable level of taxation in Norway is unique in the world.*»

Det må skilles mellom fossile subsidier og de skatteutgifter som oppgis i nasjonalbudsjettet. Petroleumsvirksomheten i Norge er ilagt en samlet skattesats på 78 pst. og det er neppe grunnlag til å si at skattevilkår for norsk petroleumsvirksomhet er gunstiger enn i andre petroleumregioner. Videre reduserer ikke petroleumsskatten prisene for norske forbrukere. Sluttbrukerprisene for norske energiforbrukere bestemmes av internasjonale produktpriser, høye norske særavgifter og konkurransen i de lokale sluttbrukermarkedene. Hovedmålet for norsk petroleumspolitik er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje- og gassressursene i et langsiktig perspektiv. Samtidig som ressursene utvinnes effektivt, skal hensynet til helse, miljø og sikkerhet samt andre næringer ivaretas. Petroleumsskattesystemet og SDØE sikrer at en høy andel av overskuddet tilfaller fellesskapet, og gir selskapene incentiver til effektiv drift og gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer. Dermed kan oljeselskapene benytte sin kompetanse til å påvise, planlegge og gjennomføre ressursutvinningen på en måte som også gir høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

I vedlegg 1 til Prop. 1 LS (2015–2016) oppgis anslag på skatteutgifter og skattesanksjoner knyttet til avgifts- og skattereglene. Hensikten her er ikke å vurdere hvorvidt den enkelte skatteutgift eller skattesanksjon er et hensiktsmessig virkemiddel for å oppfylle et gitt mål, men å synliggjøre budsjettvirkningen av enkelte skatte- og avgiftsregler. Referansen for beregningen for petroleumsskattesystemet er ikke det alminnelige skattesystemet. Skattesystemet for petroleumsvirksomheten avviker på flere punkter fra det alminnelige skattesystemet, der det viktigste er at petroleumsvirksomheten er underlagt særskatt (grunnrenteskatt) i tillegg til ordinær skatt, med en samlet marginalskatt på 78 pst. For grunnrenteskatter, herunder særskatten i petroleumsvirksomheten, er referansesystemet en nøytralt utformet grunnrenteskatt, i tillegg til ordinær overskuddsbeskatning etter tilsvarende regler som for landbaserte næringer. I det norske petroleumsskattesystemet har selskapene sikkerhet for full verdi av investeringsfradragene

(avskrivninger, friinntekt og rentefradrag). Når det legges til grunn at investeringsfradragene fram i tid er sikre for selskapene, er den samlede fradragverdien i dagens skattesystem høyere enn den ville ha vært i et nøytralt skattesystem. Selskapenes andel av investeringene etter skatt, altså investeringsutgiften fratrukket det samlede investeringsfradraget, om lag 12 pst. I en nøytral petroleumsskatt ville selskapene ha dekket om lag 25 pst. av investeringskostnaden. Skatteutgiften er beregnet ved å multiplisere den for høye fradragverdien med selskapenes aktiverbare investeringer i det aktuelle året. Skatteutgiften knytter seg delvis til raske avskrivninger i ordinær selskapskatt, men hovedsakelig til høye investeringsfradrag i særskatten (avskrivninger, friinntekt og rentefradrag). For 2015 er skatteutgiften ved raske avskrivninger i ordinær skatt anslått til 2,1 mrd. kroner, og skatteutgiften ved for høye investeringsfradrag i særskatten er anslått til 15,8 mrd. kroner. Samtidig anslås det en skattesanksjon på 5,2 mrd. kroner brutto fordi petroleumsvirksomheten er pålagt en høy CO₂-avgift i tillegg til kvoteplikt.

I representantforslagets begrunnelse pekes det også på leterefusjonsordningen. Denne ordningen ble innført i 2005 for å redusere ev. inngangsbarrierer for nye aktører og legge til rette for lønnsom leting. Ordningen innebærer at selskap som går med underskudd, kan velge mellom å få utbetalt skatteverdien av letekostnadene umiddelbart eller fremføre med rente og få refundert skatteverdien av ev. underskudd ved opphør av sokkelvirksomhet. Selskapene har dermed sikkerhet for at de vil få utnyttet alle skatte-

fradrag, og fremføringsrenten kompensere selskaper som må vente på skattefradrag til senere år. Refusjonsordningen gir dermed lik økonomisk verdi av skattefradraget for letekostnader for selskaper i og utenfor skatteposisjon. Nåverdien av statens framtidige skatteinntekter er uavhengig av om fradrag for letekostnader skjer løpende det enkelte år, eller med et større fradrag når selskapet kommer i skatteposisjon. Leterefusjon innebærer derfor ikke subsidiering av letevirsomhet, men bedrer bare likviditeten ved at selskaper som ikke er i skatteposisjon får utnyttet fradraget på samme tidspunkt som selskaper i skatteposisjon.

Det har vært bred politisk enighet om rammevilkårene for petroleumsvirksomheten som har bidratt til stabile og forutsigbare rammevilkår for næringen. Over tid har petroleumsskattereglene blitt justert i nøytral retning slik at det skal være størst mulig sammenfall mellom samfunnsøkonomiske og bedriftsøkonomiske vurderinger. Det vil bidra til utvikling av også marginale ressurser. I regjeringserklæringen fremgår det at regjeringen vil sikre næringen forutsigbare og langsiktige skatteregler og at en vil vurdere endringer som kan bedre ressursforvaltningen og øke utvinningsgraden.

Videre foreslås det i representantforslaget å forsterke og videreutvikle støtteordninger for fornybar energi og teknologiutvikling. Jeg vil peke på at vi allerede har etablert omfattende støtteordninger gjennom Enova, Innovasjon Norge og gjennom Forskningsrådet. I 2016 er bevilgningene økt til alle disse formålene.

